

SALON MATURZYSTÓW 2008

Jak przygotować się do egzaminu maturalnego z geografii

przedstawia

**Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
w Krakowie**

Co warto wiedzieć o egzaminie maturalnym z geografii

- **Geografia** może być zdawana na maturze jako przedmiot **obowiązkowy** lub jako przedmiot **dodatkowy**
- Jako przedmiot obowiązkowy geografia może być zdawana **na poziomie podstawowym lub rozszerzonym**
- Jako przedmiot **dodatkowy** geografia może być zdawana tylko na poziomie **rozszerzonym**

Co warto wiedzieć o egzaminie maturalnym z geografii

- Aby **zdać** egzamin maturalny z geografii **na poziomie podstawowym** należy uzyskać za rozwiązanie zadań minimum 15 pkt (30%)
- Aby **zdać** egzamin maturalny z geografii na poziomie **rozszerzonym** należy uzyskać za rozwiązanie zadań minimum 18 pkt (30%)

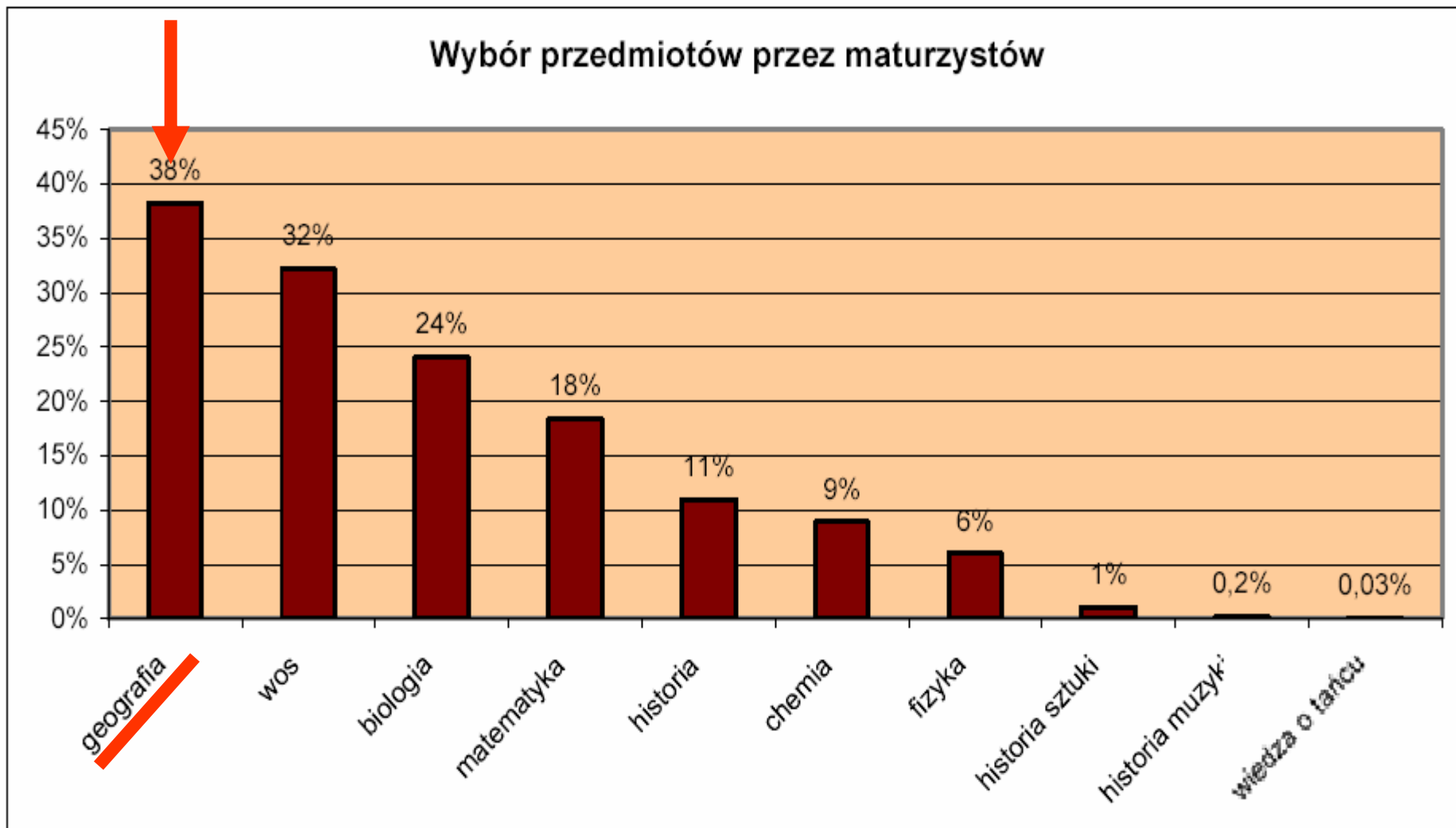
Cechy arkusza egzaminacyjnego z geografii

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
Około 30 – 35 zadań	Około 35 -38 zadań
Za rozwiązanie zadań maksymalnie można zdobyć 50 pkt	Za rozwiązanie zadań maksymalnie można zdobyć 60 pkt
Czas 120 minut	Czas 150 minut
Barwna mapa szczegółowa	
Materiały źródłowe do wielu zadań: tabele z danymi statystycznymi, wykresy, rysunki, fotografie, mapy konturowe, mapy tematyczne	
Przewaga zadań otwartych , krótkiej odpowiedzi, nad zadaniami zamkniętymi	
Przeważają zadania oceniane maksymalnie na 1 – 2 punkty	

Gdzie szukać informacji o egzaminie i jego wynikach

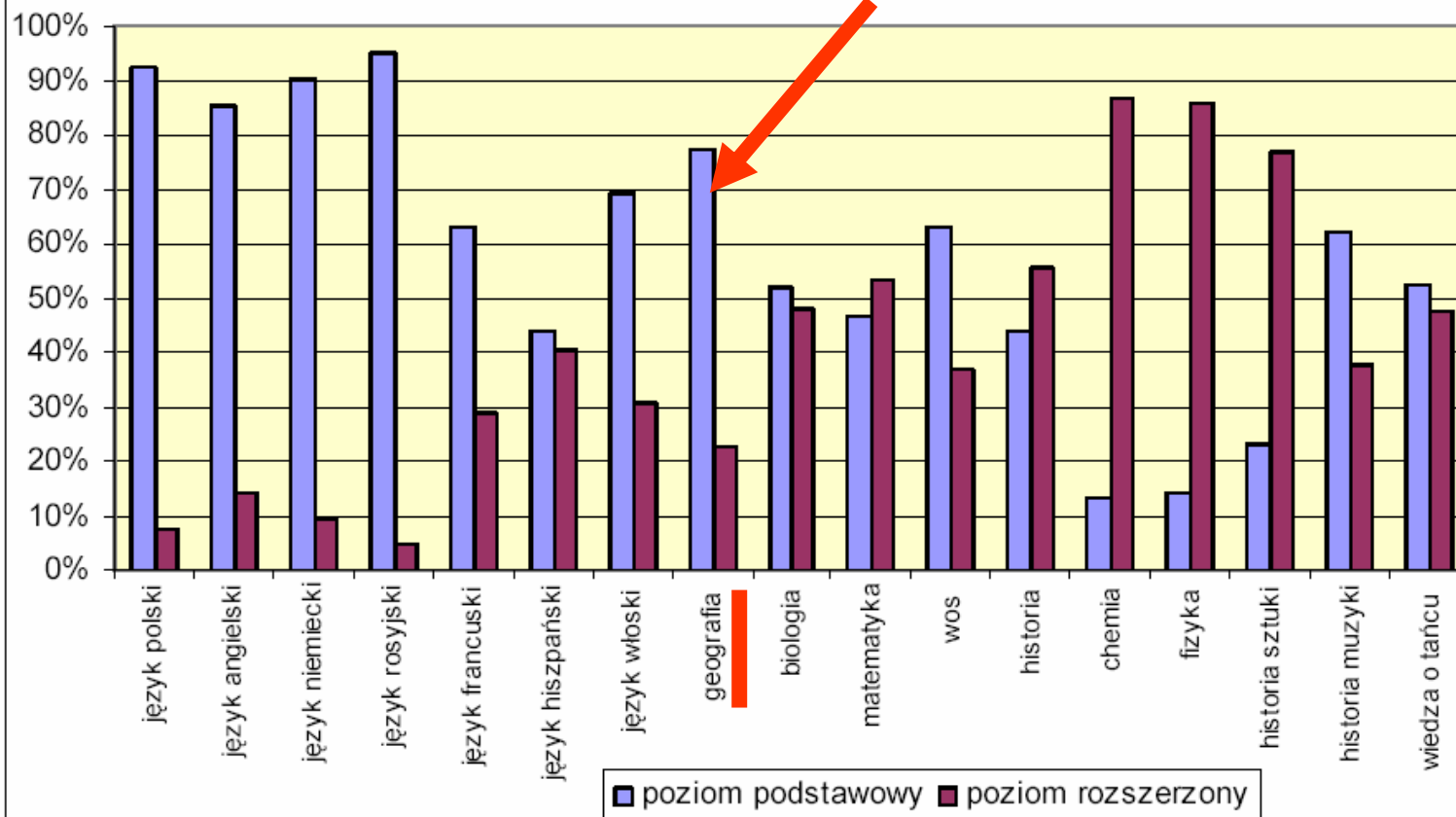
- INFORMATOR MATURALNY *Geografia od 2008 r.*
- www.cke.edu.pl – arkusze egzaminacyjne, informacje o wynikach, w tym Komentarze do zadań maturalnych, Biuletyny CKE, Sprawozdania z osiągnięć zdających w kraju
- www.oke.krakow.pl – Biuletyny OKE, analiza wyników egzaminów, informacje bieżące

Miejsce geografii w wyborach maturzystów. Matura maj 2008

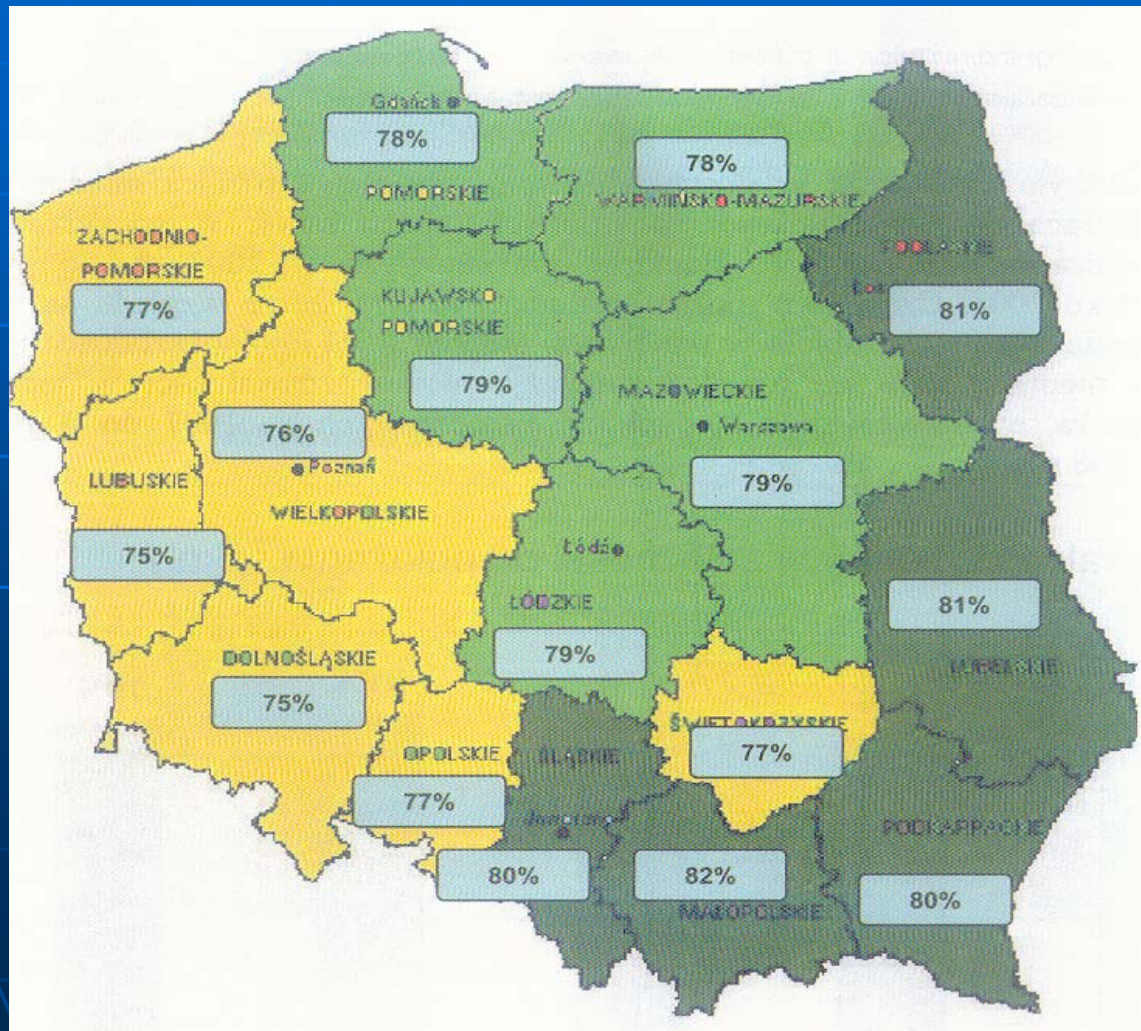

Wybór poziomu egzaminu

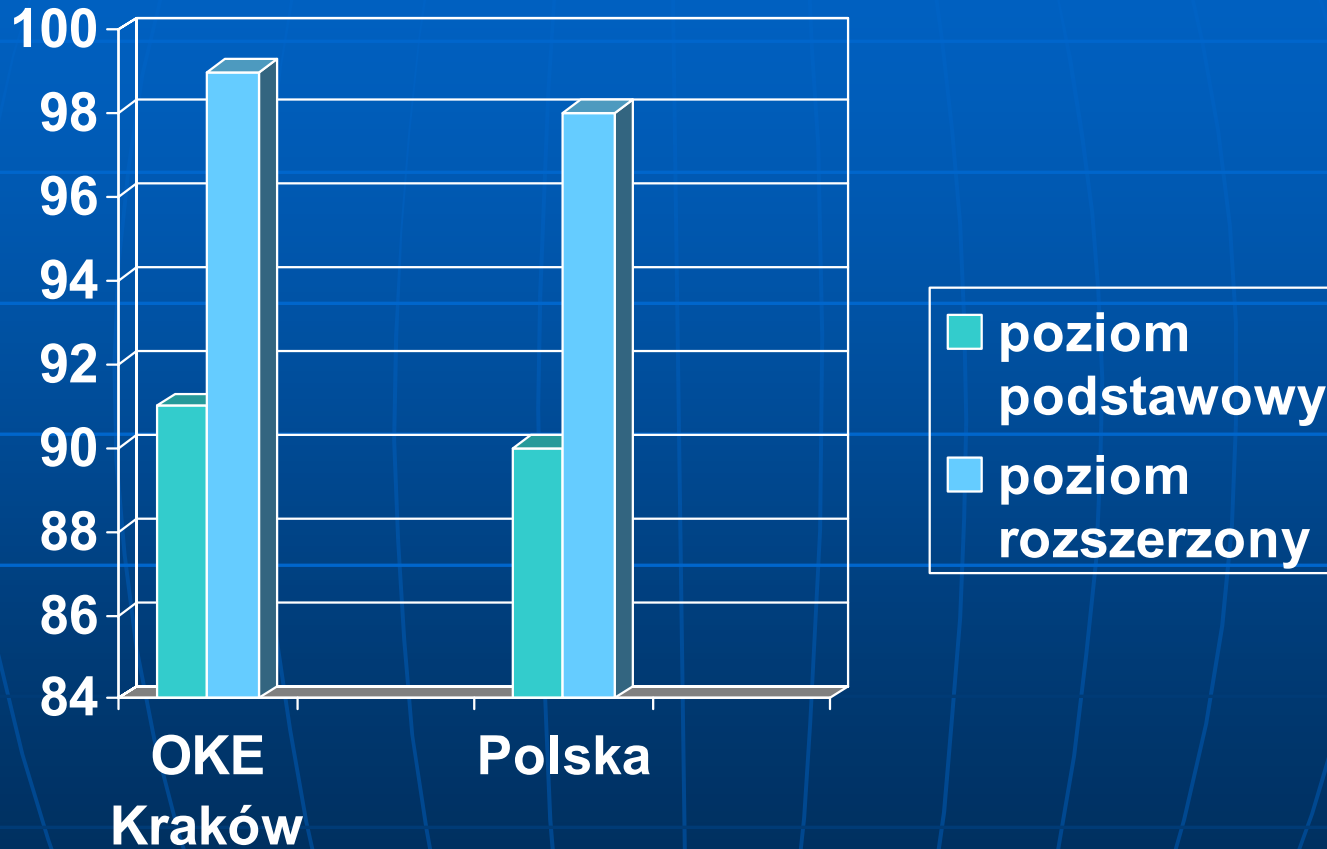
Wybór poziomu podstawowego i rozszerzonego

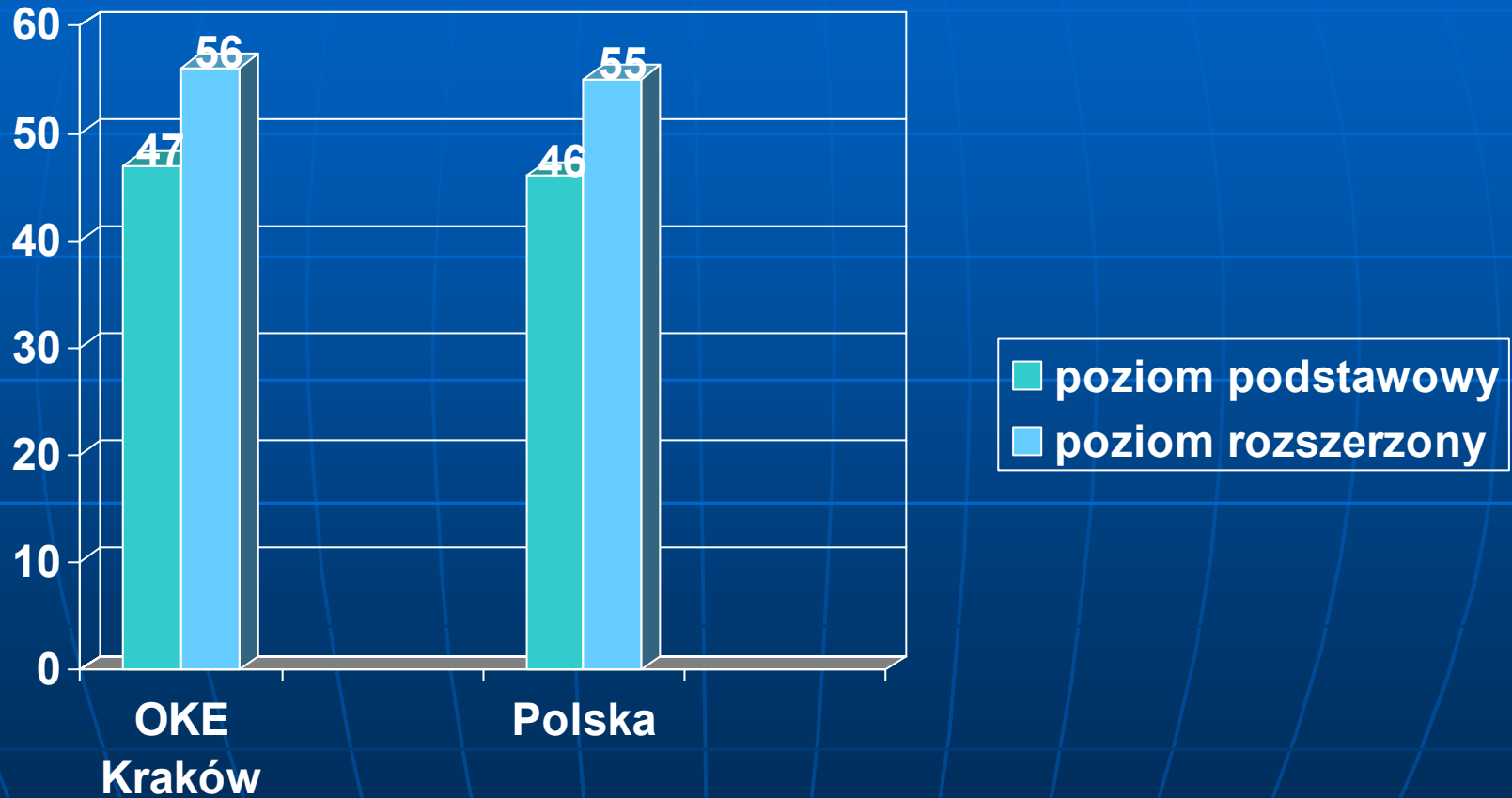
Zdawalność egzaminu maturalnego w poszczególnych województwach

Zdawalność geografii matura maj 2008

Średni wynik w % (geografia maj 2008)

WNIOSKI

Egzamin maturalny stosunkowo łatwo można było zdać , ale trudno było zdać go dobrze, o czym świadczą prezentowane rezultaty – dość wysoka zdawalność przy umiarkowanej liczbie osób osiągających wysokie wyniki.

Barwna mapa na egzaminie z geografii

Przykłady umiejętności sprawdzanych z wykorzystaniem barwnych map.

- rozpoznawanie zaznaczonych na mapie obiektów
- opis naturalnych elementów krajobrazu (rzeźba i pokrycie terenu, wody powierzchniowe)
- opis zagospodarowania terenu (zabudowa, sieć komunikacyjna, infrastruktura turystyczna)
- obliczanie: np odległości, wysokości względnej, powierzchni
- wskazywanie podobieństw i różnic między obszarami, obiektami lub zjawiskami przedstawionymi na mapie
- określanie zależności między przyrodniczymi i antropogenicznymi elementami środowiska

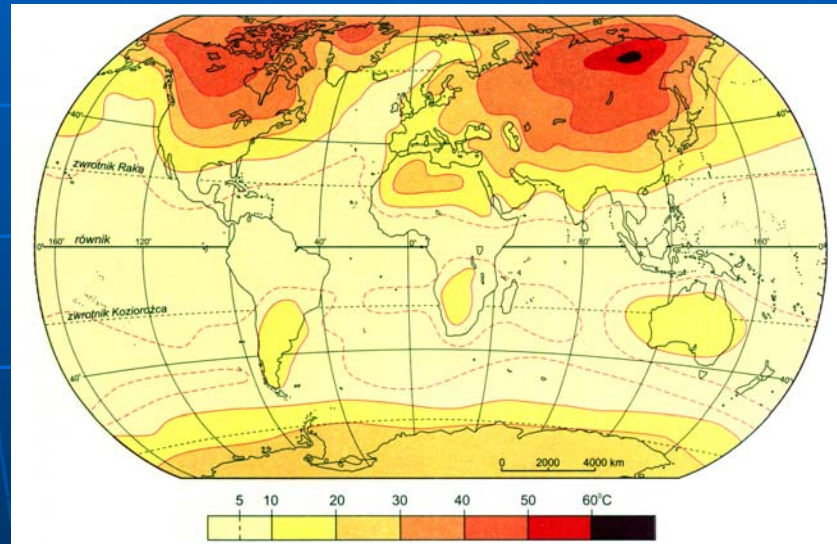
Najczęściej popełniane błędy przez zdających w zadaniach z wykorzystaniem barwnych map szczegółowych

- Błędy popełniane w odczytywaniu, rozpoznawaniu i opisywaniu obiektów, zjawisk i procesów. Np.: *Mazurski Park Narodowy* zamiast *Mazurski Park Krajobrazowy*
- Błędy w nazwach cytowanych z mapy, np. *cieśnina Porzeczka* zamiast *cieśnina Przeczka*, *Dunaj* zamiast *Dunajec*
- Błędy w zadaniach wymagających obliczeń
 - niewłaściwa zamiana podziałki mapy (ilość zer w skali liczbowej)
 - stosowaniu znaku „=” w zapisie skali mianowanej, np. $1\text{ cm}=300\text{ m}$
 - nieporadności w przeliczaniu miar powierzchni, np. z m^2 na ha lub km^2

Błędy wynikające z niezrozumienia poleceń

Formułowanie prawidłowości

- Zadanie 17 (2 pkt.)
- Sformułuj na podstawie mapy dwie prawidłowości dotyczące zróżnicowania rocznej amplitudy temperatury powietrza na Ziemi.

- Roczna amplituda temperatury powietrza

Formułowanie prawidłowości

- Przykład odpowiedzi nieprawidłowej:
- *Największe roczne amplitudy temperatury powietrza występują w Azji i Ameryce Północnej, w niektórych miejscach przekraczają nawet 60oC. Natomiast najmniejsze są w północnej części Ameryki Południowej i w Afryce Środkowej.*

W odpowiedzi nie podano prawidłowości, lecz przestrzenne zróżnicowanie zjawiska - 0 p

- Przykład odpowiedzi prawidłowej:
 1. *Roczna amplituda temperatury powietrza rośnie ze wzrostem szerokości geograficznej*
 2. *Im większa odległość od oceanu, tym większa roczna amplituda temperatury powietrza*
- 2 p

Wyjaśnianie

Zadanie 18 (2 pkt.)

Wyjaśnij, podając dwa argumenty, dlaczego w strefie równikowej Oceanu Indyjskiego występuje najmniejsza roczna amplituda temperatury powietrza.

Wyjaśnianie

- Przykład odpowiedzi nieprawidłowej:

W strefie równikowej Oceanu Indyjskiego występuje najmniejsza roczna amplituda temperatury powietrza, ponieważ w tym regionie są najmniejsze różnice między temperaturą w zimie i w lecie.

Jest to odpowiedź na pytanie, „co to jest roczna amplituda temperatury powietrza”: a nie wyjaśnienie, dlaczego jest najmniejsza w podanym obszarze - 0 p

- Przykład zarysu odpowiedzi prawidłowej:

Niewielka roczna amplituda temperatury powietrza w tym regionie wynika z tego, że woda nagrzewa się wolniej niż ląd i dłużej ciepło utrzymuje, ponadto w strefie okołorównikowej różnica kąta padania promieni słonecznych w ciągu roku jest najmniejsza co wpływa na niewielkie różnice w ilości dostarczanej energii - 2 p

Wnioskowanie

Zadanie 26 (2 pkt.)

Na podstawie danych zawartych w tabeli sformułuj wnioski dotyczące:

a) długości trwania życia kobiet i mężczyzn,

b) długości życia ludności w zależności od zamożności kraju zamieszkania.

Grupy krajów	Przeciętne trwanie życia w latach	
	Mężczyźni	Kobiety
Świat	65	69
Kraje biedne	59	61
Kraje średnio zamożne	67	72
Kraje bogate	75	81

Wnioskowanie

- Przykład odpowiedzi nieprawidłowej:

Kobiety na świecie żyją 69 lat a mężczyźni 65. w krajach biednych mężczyźni 59 a kobiety 61. w krajach bogatych mężczyźni 75 a kobiety 81.

Jest to odczytanie danych z tabeli a nie wniosek – 0 p

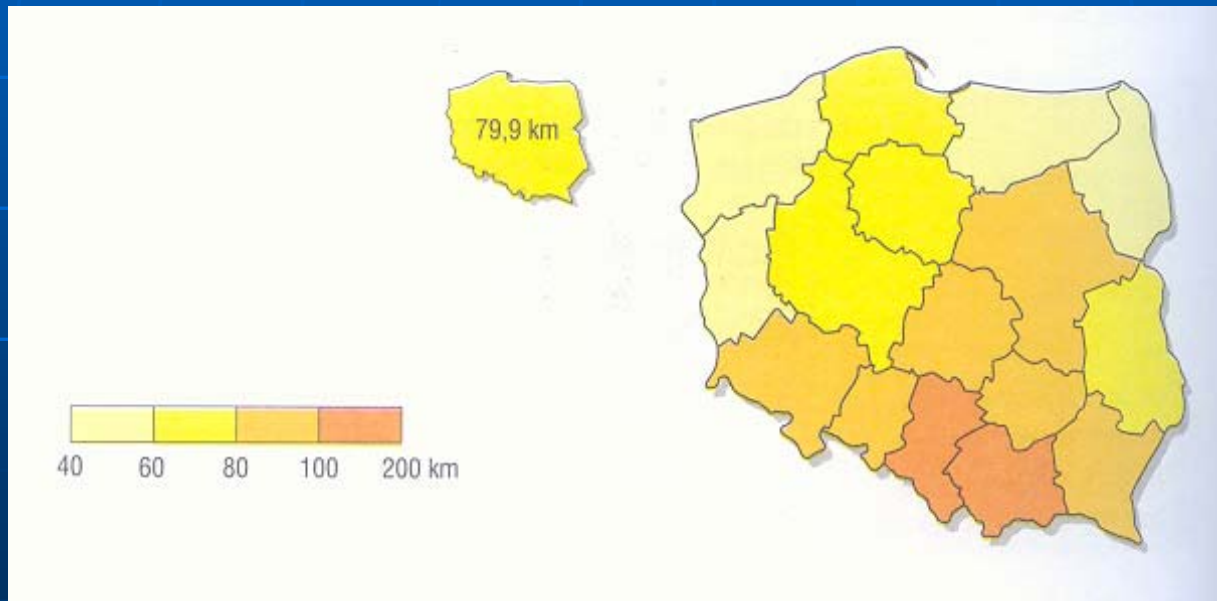
Przykład odpowiedzi prawidłowej:

a) We wszystkich grupach krajów kobiety żyją dłużej niż mężczyźni.

b) Im kraj bogatszy, tym dłuższa przeciętna trwania życia jego mieszkańców, zarówno kobiet jak i mężczyzn.

Uogólnianie

- **Zadanie 5. (1 pkt)**
- **Uogólnij przedstawione na mapie informacje określając różnicowanie przestrzenne gęstości dróg w Polsce.**

Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km² powierzchni ogólnej (gęstość sieci) według województw w 2000 r.

Uogólnianie

- Przykład odpowiedzi błędnej

W województwie śląskim i małopolskim gęstość wynosi 100 do 200 km. W województwach lubuskim, zachodnio-pomorskim i warmińsko-mazurskim gęstość dróg jest między 40 a 60 km. Pomorskie, kujawsko-pomorskie, wielkopolskie i lubelskie mają 60 do 80 km dróg a pozostałe między 80 a 100.

- **Odpowiedź nie jest uogólnieniem lecz odczytaniem wartości z błędnie podanym wskaźnikiem** – 0 p

Przykład odpowiedzi poprawnej

Najmniejsza gęstość dróg występuje w województwach północnej i północno-zachodniej Polski, natomiast największa w województwach środkowej i południowej części kraju.

- 1 p

Porównywanie

- **Zadanie 13. (2 pkt)**
- **Porównaj podane w tabeli elementy środowiska geograficznego obszarów położonych w polach E4 i E5.**

Porównywanie

- Przykład odpowiedzi błędnej

Elementy środowiska	Cechy elementów środowiska geograficznego	
	Pole E4	Pole E5
Rzeźba tereny	<i>góry</i>	<i>dużo lasów</i>
Zabudowa	<i>dużo zabudowań</i>	<i>drogi i budynki są w dolinie rzeki</i>

Porównania dokonano w sposób ogólnikowy oraz wg różnych kryteriów – 0 pkt

Przykład odpowiedzi poprawnej

Elementy środowiska	Cechy elementów środowiska geograficznego	
	Pole E4	Pole E5
Rzeźba tereny	<i>Zróznicowana rzeźba terenu, duże nachylenie stoków, wysokości bezwzględne przekraczają 800 m n.p.m.</i>	<i>Małe różnice wysokości, łagodne stoki, wysokości bezwzględne dochodzą do 300 m n.p.m.</i>
Zabudowa	<i>Zabudowa zwarta ciągnąca się wzdłuż doliny rzecznej</i>	<i>Zabudowa rozproszona, pojedyncze zabudowania tylko w północnej części obszaru</i>

Uzasadnienie

Zadanie 5. (2 pkt)

Uzasadnij, podając dwa argumenty, przyczyny dużej koncentracji ludności na wybrzeżach morskich.

Uzasadnienie

Przykład odpowiedzi błędnej

- *Klimat i dostęp do żywności.*

W odpowiedzi nie uzasadniono dlaczego klimat jest przyczyną dużej koncentracji ludności na wybrzeżach mórz lub dlaczego wybrzeża te zapewniają dostęp do żywności – 0 pkt

Przykład odpowiedzi poprawnej

- 1. Na większości wybrzeży morskich panuje łagodny, wilgotny klimat sprzyjający rozwojowi rolnictwa.*
- 2. Nadmorskie położenie umożliwia rozwój rybołówstwa i pozyskiwanie żywności z morza* – 2 pkt

- **Niesamodzielność pracy na egzaminie**

- **Unieważnienia**

PRACE NIESAMODZIELNE

UCZEŃ 1

Zadanie 6. (1 pkt)

Na podstawie mapy opisz dwie przyrodnicze różnice między Jeziorem Mikołajskim a Jeziorem Łuknajno.

- 1. Jezioro Mikołajskie płynie a jezioro Łuknajno jest stojące*
- 2. Łukajno jest ciche i ustronne a Mikołajskie mniej zalesione*

UCZEŃ 2

Zadanie 6. (1 pkt)

Na podstawie mapy opisz dwie przyrodnicze różnice między Jeziorem Mikołajskim a Jeziorem Łuknajno.

- 1. Jezioro Mikołajskie mniej zalesione a Łukajno jest ciche i ustronne*
- 2. Jezioro Łuknajno jest stojące Jezioro Mikołajskie płynie*

Odpowiedzi błędne, nielogiczne z identycznymi błędami

PRACE NIESAMODZIELNE

UCZEŃ 1

Zadanie 4. (1 pkt)

Powierzchnia Jeziora Łuknajno zajmuje na mapie w skali 1:200000 obszar 1,7 cm².

Oblicz powierzchnię jeziora w terenie. Wynik podaj w km². Zapisz obliczenia.

Miejsce na obliczenia:

$$1 \text{ cm} - 0,5 \text{ km} \quad 1 \text{ cm}^2 - 0,5 \text{ km}^2$$

$$1,7 \text{ cm}^2 \times 0,5 \text{ km}^2 = 0,85 \text{ km}^2$$

$$200\ 000 : 50\ 000 = 4 \quad 4 \times 0,85 \text{ km}^2 = 6,8 \text{ km}^2$$

Odpowiedź 6,8 km²

UCZEŃ 2

Miejsce na obliczenia:

$$1,7 \text{ cm}^2 \times 0,5 \text{ km}^2 = 0,85 \text{ km}^2 \quad 200\ 000 : 50\ 000 = 4$$

$$4 \times 0,85 \text{ km}^2 = 6,8 \text{ km}^2$$

Odpowiedź 6,8 km²

Odpowiedzi nielogiczne z identycznymi błędami

Zdający geografię na egzaminie maturalnym powinni:

- ✓ **dokładnie zapoznać się z wymaganiami egzaminacyjnymi** podanymi w Informatorze maturalnym Geografia od 2008 roku
- ✓ **stosować się do Instrukcji dla zdającego** znajdującej się na I stronie arkuszy egzaminacyjnych, w tym do sprawdzić kompletność arkuszy, zapisywać odpowiedzi długopisem lub piórem, zapisywać odpowiedzi w miejscach do tego przeznaczonych
- ✓ **uważnie czytać polecenia w zadaniach i udzielać odpowiedzi zgodnie z poleceniami zadań** zwracając szczególną uwagę na czynności które należy wykonać np wyjaśnij, sformułuj prawidłowość, zapisz wniosek
- ✓ **pracować samodzielnie**, prace niesamodzielne podlegają unieważnieniu zarówno podczas trwania egzaminu jak i po stwierdzeniu niesamodzielności podczas sprawdzania przez egzaminatorów.

Dziękuję za uwagę

życzę wysokich wyników na
egzaminie maturalnym z geografii
w dniu 8 maja 2009